

Samenwonen anno 2011 vrijheid blijheid?

Bijna de helft van alle Nederlanders woont samen met een partner. Circa 80% is getrouwd, de rest woont ongehuwd samen. Uit recent onderzoek blijkt dat samenwonen als vrijblijvender wordt beschouwd. Maar hoe "ongebonden" bent u als samenwoner nu per 2011 de regels rondom het fiscaal partnerschap zijn gewijzigd? En is deze "(on)gebondenheid" in uw situatie fiscaal voordelig?

Ongehuwde samenwoners kunnen niet meer kiezen voor fiscaal partnerschap. U bent automatisch fiscale partners als u samen een (erkend) kind heeft of samenwoont in een woning die gezamenlijk eigendom is. Ook wanneer u uw partner heeft aangewezen als gerechtigde tot uw partnerpensioen of als u een notarieel samenlevingscontract heeft bent u vanaf 2011 fiscaal partner. Dit brengt voordelen met zich mee, zoals de onderlinge – meest optimale - toedeling van een aantal aftrekposten (bijvoorbeeld hypotheekrente) en u kunt de algemene heffingskorting van de partner zonder inkomen uit laten betalen. Maar er zijn ook nadelen. Veel aftrekposten (bijvoorbeeld giften) kennen een drempel die bij fiscale partners wordt berekend over het totaal van beide inkomens. Indien er geen fiscaal partnerschap is houdt iedere partner zijn of haar eigen aftrekpost, maar ook de eigen drempel. Indien u niet aan een van bovengenoemde eisen voldoet is het opstellen van een notarieel samenlevingscontract de beste weg om aangemerkt te worden als fiscale partners als uw voorkeur hier naar uitgaat.

Het opstellen van een samenlevingscontract is ook aan te bevelen als u in aanmerking wenst te komen voor de hoge vrijstelling erfbelasting. In 2010 is de Successiewet ingrijpend gewijzigd. Alleen samenwoners met een notariële samenlevingsovereenkomst waarin een wederzijdse zorgverplichting is opgenomen of samenwoners die volgens de gemeentelijke basisadministratie minimaal vijf jaar samenwonen worden gelijkgesteld aan gehuwden, waardoor u of uw partner in aanmerking komt voor de vrijstelling erfbelasting van € 603.600. Over het meerdere is maxi-

maal 20% erfbelasting verschuldigd. Er geldt overgangsrecht, maar als u op 1 januari 2012 geen notarieel samenlevingscontract heeft en u korter dan vijf jaar samenwoont heeft u een vrijstelling erfbelasting van slechts € 2.012 en is over het meerdere maximaal 40% verschuldigd.

Tot slot merk ik op dat samenwoners volgens het wettelijk erfrecht geen erfgenaam van elkaar zijn. Is er alleen een gezamenlijke eigen woning en zijn er geen kinderen dan kan in de regel een verblijvingsbeding in een samenlevingscontract volstaan. In andere situaties is het opstellen van een testament een overweging waard.

Al met al is 2011 het jaar waarin samenwoners hun financiële en fiscale huishouding eens nader onder de loep zouden moeten nemen. Daar er zowel voor- als nadelen kleven aan het fiscale partnerschap en ook het opstellen van een samenlevingscontract en testament maatwerk is, is het raadzaam om hiertoe een onafhankelijk adviseur in te schakelen. Zodat samenwonen – ondanks de beperkte (fiscale) vrijheid – blijheid blijft!

Voor vragen, reacties of advies naar aanleiding van dit onderwerp kunt u een e-mail sturen aan info@finetuning.nl ter attentie van Madeleine Teeuwen.

Fine Tuning Personal Finance
Westersingel 92
3015 LC Rotterdam
T: (010) 450 46 76
I: www.finetuning.nl